

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. VII. Dimidiari non potest Absolutio sacramentalis circa peccata mortalia ritè confessa, nec licitè, nec validè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](#)

ministri Matrimonii perfecit contrahere, & nihilominus suspendere effectum Sacramenti ab aliqua conditione in futurum.

Exempli gratia, supponamus sententiam, quam Alqui putant esse veram, ut suo loco videbimus, quod Matrimonium inter fideles posse esse validum in ratione contractus, & non Sacramenti; Dico; quod non sit in potestate contrahentium facere contractum validum, & suspendere rationem Sacramenti ab aliqua conditione in futurum; sed vel statim valet contractus ille in ratione Sacramenti, vel nunquam valebit, eodem modo, quo in aliis Sacramentis, posita materia & forma Sacramenti, v. g. in Baptismo ablutione cum his verbis: Ego te baptizo &c. & in Sacramento Penitentiae posita haec forma verborum: Ego te absolvio &c. previa Confessione, vel statim valet Sacramentum, vel nunquam.

Ut proinde tota differentia inter Matrimonium, & alia Sacramenta, in eo consistat, quod contractus matrimonialis admittat conditio-
nes de futuro instar alterorum contractuum, ita ut non sit absolutus & perfectus contractus, nisi impleta conditione, sed solum quasi initium; Ablutio autem & quae sit perfecta & completa & absoluta, sive addatur conditio futura, sive non. Et similiter pronuntiatio forme, v. g. Ego te baptizo &c. cum sit actio aliqua externa, fieri non potest, ut semel posita, posita, deficiente conditione aliqua, non fuerit posita. Vel si nunquam posita adhuc fuit, nequit fieri, ut per formam conditionem supervenientem ponatur.

Dices, fieri potest, ut adveniente conditione, absolute & perfecte significet, quod antea tantum significabat conditionate & imperfecte. Respondeo; significacionem non esse formam Sacramenti, sed magis externam pronuntiationem, quamvis non abesse significacionem: cum ergo quando significatio ponitur, non amplius exigit externam pronuntiationem, quae est forma; si ante non erat Sacramentum, neque jam est Sacramentum, defecta forma. Hæc possent sufficere pro doctrina communi.

Perplacet tamen adjungere novum aliquid argumentum, novit, ut puto, inventum à Bono Specie, quia in aliis Auctoribus, quos perlegi, illud non inventio. Est autem hujusmodi: Nisi Sacramentum operetur dum est, posita postmodum conditione potius gratiam ex opere operato conferet, quam ipsum Sacramentum, quod diei non potest; vide argumentum capitulo Ad hac quoniam De Appellat. ubi prohibetur Absolutio in suspenso. Hæc ille disp. 4. n. 35.

Vidi cap. Ad hac quoniam 37. et que sequentis tenoris: Ad hac quoniam sub interdicto aliqui confitunt appellant, & deinde illud servare contemnunt; quid in hoc casu servandum sit consilere voluntati. Neverterigit, quod sicut post appellationem excommunicari non possint: sic interdictum nequeant, cui ante appellationem eos constat suppo-

sitos, declinare. Vidi, inquam, & maturius expressi singula verba illius capituli, sed nondum vidi argumentum, id est, quomodo ex isto capite possit probari, quod non licet aut valeat Absolutio sacramentalis sub conditione de futuro.

Et vero, ubi prohibetur in isto capite Absolutio in suspenso? Neque de suspensione, neque de Absolutione aliqua mentio, sed de interdicto, & de appellatione, per quam clerici volebant declinare interdictum, cui ante appellationem supplici erant. Sed quid hoc ad propositum Absolutionis sacramentalis sub conditione de futuro? Iterum dico, non video.

Ut igitur finem imponamus huic Conclusioni, optima & efficacissima ejus probatio est Optima voluntas divina, qua statuit, ut omnia Sacra-
menta operentur suum effectum statim, atque voluntas tota efficta potest, nisi aliquid obsteret. Licet ergo non repugnet, Absolutionem ferri sub conditione de futuro, præcisè quæ est Absolu-
tio, equidem quia Sacramentum est, oportet reguatur naturam seu institutionem aliorum Sacramentorum; in tantum, ut si satisfacio, quæ est pars integralis, poneretur ante Absolu-
tionem, statim post Absolutionem poneretur ejus effectus, id est, remissio peccatorum temporalis, nunc autem, quia ordinari sequitur Absolu-
tionem, hinc non mirum, si tantillum differatur effectus, sicuti suspenditur effectus Baptismi post ablutionem usque ad prolationem forme, quamvis alioquin, si prolatione forme præcessisset, illicet post ablutionem Sacramen-
tum contulisset suum effectum. Proinde, ut superius diximus, potest quidem minister su-
pendere effectum, differendo aliquam partem Sacramenti, potest tamen materiam & formam, cum intentione conficiendi Sacramentum, non potest suspendere effectum; quia effectus sequitur ipsum Sacramentum quasi naturaliter, vel-
lunt minister. Et ideo dico:

CONCLUSIO VII.

Dimidiari non potest Absolutio sacramentalis circa peccata mortalia ritè confessa, nec licite, nec valide.

Ando illam particulam: Rite confessa, id. 158. est, confessa legitimo Iudici; nam fieri Quare ad datur in
potest, ut penitentis confiteatur peccata refer- Conclusioni
vata cum non reservatis illi, qui non habet Rite con-
potestatem absolvendi a peccatis reservatis, & fessa?

In isto calu planum est, peccata reservata tan-

tum absolvit indirecte, tametsi peccata non

reservata absolvantur directe, idque non de-

facta intentionis ministri, sed defectu potestatis;

de hac ergo dimidiata Absolutione pon-

loquitur Conclusionis; sed de illa, quæ præcisè

Nihil 2. orietur

oriretur ex defectu voluntatis ministri, quia videlicet sacerdos, quamvis possit ab omnibus peccatis confessis absolvere, tamen non vult, nisi ab hoc vel illo particulari peccato.

Et quamvis certum sit, non posse validè absolvere ab uno peccato mortali directè, nisi ab omnibus absolvat saltem indirectè; quia effectus sacramenti, ut puta gratia sanctificans, secundum præsentem dei ordinationem, est incompossibilis cum quocunque vel minimo peccato mortali: equidem dubium est, an possit validè absolvere directè ab uno peccato mortali, & non ab alio rite confessio, præcise quia non vult; sicuti potest validè consecrare unam vel plures hostias, ante se positas, alias prætermis, quas tamen, si vellet, una consecraret.

Conclusio, que est Suarii disp. 31. sect. 1. n. 3. probatur: quia licet valor sacramenti pendaet ex intentione ministri, tamen posito sacramento, eff. eius non penderet ex illius voluntate, quia sacramentum jam agit per modum causal naturali juxta dispositionem recipientis; hic autem fulcipientis dispositus est, ut supponitur, ut per se & directè remittantur illi omnia peccata per sacramentum; ergo non tantum illicite, sed etiam invalidè dimidiat Absolucionem.

Ad simile respondetur; materia vel quantitas eius in sacramento eucharistiae non est jure divino determinata, sed per intentionem ministri determinari debet: at verò materia Absolutionis est determinata jure divino, scilicet omne peccatum non rite confessum; mortale quidem materia necessaria, veniale autem libera; & ideo cùm minister intendat applicare formam, non potest excludere partem materiae.

Deinde, inquit Suarez supra n. 4. est alia differentia; quia in aliis sacramentis materia applicatur ex intentione ministri; hic autem ipse fulcipientis est, qui applicat materiam, & ita hoc totum penderet ex intentione eius; ad ministerium autem pertinet inducere formam. Necessariò ergo, si vult perficere sacramentum, confite illud ex tota illa Confessione peccatorum, & forma; ergo necessariò etiam remittit per se & directè omnia peccata. Hæc ille.

Et licet potissimum loquatur de peccatis mortalibus, equidem ratio assignata etiam militat pro venialibus; praesertim cùm gratia sacramentalis, que datur in Absolutione venialium, æquè, aut saltem sufficiens, repugnet omnibus peccatis venialibus rite confessis; sicut gratia, que datur in Absolutione mortalium, æqualeiter repugnat omnibus peccatis mortalibus rite confessis. Neque datur major vel minor gratia secundum mensuram, quam absolvens vult, sed quam Spiritus sanctus vult, & secundum propriam cuiusque dispositionem. Sicut ergo omnia mortalia saltem indi-

rectè remittuntur, quidni etiam omnia venialia?

Dices; quia nec hoc, nec illud peccatum veniale remittitur propter repugniam, obstat quia habet cum gratia sanctificans, cùm per nullum omnino gratia sanctificans expellatur; ergo licet aliqua remittantur per Absolutionem & gratiam, que in sacramentum infunditur, non tamen propterea omnia, etiam indirectè. Cur autem magis hæc, quād ista? Non videtur alia ratio, quād voluntas ministri.

Fator, hanc esse differentiationem inter peccata mortalia, & venialia; & ideo magis dubium de his, quād illis. Interim videtur hoc sacramentum ita institutum, ut non sit in arbitrio sacerdotis uti potestate Clavum, nisi iuxta exigentiam materiae, de qua judicialiter cognovit ex Confessione rei seu penitentie. Hanc autem institutionem colligimus ex communis usu & praxi Ecclesiæ; quæ nunquam solet aliter absolvere.

Nihilominus oppositam sententiam, telle Suariorum supra n. 2. sequitur Medina q. 14. de Confessione. Et Card. Lugo disp. 20. n. 77. articulo 4. Hoc tamen difficultate non caret, nec faciliter probatur, non posse validè (quamvis non licet) sacerdotem velle absolvere ab his peccatis mortalibus rite confessis) & non applicatione directè Absolutionem ad alia (similiter rite confessis) sed habere fe, sicut si ea non subdivisi.

Ego tamen (inquit Artigas disp. 40. n. 45.) omnino judico cum Patre Suario nullatenus existimat id posse validè fieri; quia in primis illi homines, si absolvitur ab aliquibus mortalibus, necessariò, saltem indirectè, ab omnibus absolvitur, hoc est, quoad Deum jam est absolu& gratiam accepit; ergo quoad hoc punctum dividi non potest Absolutio: neque item dividere potest quod Absolutionem directam; quia illa Absolutione directa coram Deo nihil aliud efficit, maximè in sententia Card. Lugo, quād tollere obligationem ea peccata confitendi ei, qui habet directam jurisdictionem ad absolvendum ab illis; ergo non poterit dicti, quod maneat talis praenitens obligatus aliqua secundum confiteri, cùm jam satisficerit obligationem, se fonsidit coram habente legitimam jurisdictionem, & ille absolvens indirectè, non potuerit privare se eà jurisdictione; ac proinde non potuerit illum obligare ad hoc, ut fecundum confiteatur. Hæc ille.

Atque, ut verū fatetur, cùm multa alia sint in hoc sacramento necessaria ad valorem, de quibus nobis non constat, nisi per continuum usum & universalem praxim Ecclesiæ, ignoro plane, quare Eminent. reddat se difficultem in praesenti punto, de quo sat constat, si non ex verbo scripto, saltem tradito per continuum usum & universalem praxim Ecclesiæ; nunquam enim legitur, vel auditum fuit,

159.
Probatio
Conclusio
Suarez.

Differentia
inter hoc
Sacramen-
tum & Eu-
charistia.

160.
Alia diffe-
rentia ex
Suarez.

fuit, aliquem Confessarium post auditâ omnia peccata pœnitentis seu mortalia seu venialia, ab aliquibus voluisse absolvere, ab aliquibus non, cùm tamen posset ab omnibus absolvere si vellet: quidquid sit de præxi Romana, qua ab Aliquis obtruditur, audiendi sola peccata reservata, ab illico sacramentaliter absolvendi, de qua infra proprio loco.

Per se constat esse absurdissimum, inquit Suarez suprà n. 5. quod Parochus posset, auditâ integrâ Confessione sui Parochiani, non illum integrè absolvere, sed tantum de quibusdam peccatis, & pro reliquis eum mittere ad doctorem alium Sacerdotem, loquendo ad Absolutione Sacramentali; secùs ratione confitit, aut alterius remedii.

Ut sit de valido; saltem non licere hujusmodi dimidiatam Absolutionem, pro comperto habetur apud omnes; quia aut pœnitens est dispositus ad recipiendam Absolutionem, vel non: si non, à nullo peccato debet absolviri; si est, ab omnibus, saltem mortalibus, est absolvendus, sicut ipse omnia mortalia tenetur confiteri. Siquidem integritas in Confessione requiritur propter integratitudinem in Absolutione; si ergo in Confessione requiritur integritas, cur non magis in Absolutione? Præserit quia post factati integrum Confessio- nem, nulla potest esse causa rationabilis ad dimidiandam Absolutionem.

Cum ergo constet in omni prorsus casu id esse illicitum, hac meaneat resolutio finalis: vel ille Confessor habet intentionem conficiendi Sacramentum, vel non; si non haberet, nullum peccatum remittit; si haberet, velit nolit omnia peccata remittit, si pœnitens non ponit obicem. Quippe verba forma generalia sunt, & quamvis ab intentione ministri dependeat ut sacramentaliter significant, tamen supposita sacramentali significacione, non est cur potius significant remissionem hujus, quam illius peccati, quando omnium est eadem dispositio pœnitentis, & iurisdictio absolvendi.

Sed nunquid, interrogat quispiam, forma Absolutionis potest proferri à pluribus ministris, adeoque plures ministri eundem validè absolvere ab eisdem peccatis? Responso erit

CONCLUSIO VIII.

Possunt plures ministri eundem simul validè absolvere ab iisdem peccatis; eruntque tali causa plura Sacra menta, etiam aliquando formaliter.

Loquitur Conclusio de simultanea Absolutione, nam de successiva liquet profecto, quod sicuti pœnitens eadem peccata potest successivè iterum & iterum subiungere Clavis Ecclesie, ita ab eisdem possit successivè iterum & iterum absolviri, sive ab eodem, sive à diversis ministris, prout eidem, aut diversis confitetur.

Præterea loquitur de eisdem peccatis; nam si pœnitens velit dividere peccata venialia, & unam partem uni, alteram alteri confiteri, indebet uterque minister posset simul illum absolvire à peccatis sibi confessis, & singuli conficerent distinctum Sacramentum, & conferente distinctam gratiam; cùm sit distinctus dolor, distincta Confessio, & distincta Absolutione; per accidens autem est, quod eodem tempore proferatur Absolutio.

Et verò quod dictum est de peccatis venialibus, etiam de mortalibus intelligendum, quando licet dimidiatur corum Confessio; v. g. in Aliorum sententia potest Prelatus velle solum audire peccata reservata, & ab iis directè absolvire, mittendo pœnitentem ad alium, cui confiteatur non reservata; supposita tali casu Confessione utrius facta, non estratio, quare Prelatus, & inferior Confessor, non possent simul validè, immo & licet absolvire à peccatis sibi confessis.

Difficultas ergo est, quando eadem omnia peccata simul confitetur pluribus ministris, ut ab ipsis simul recipiat Absolutionem sacramentalis. Dico, Simul confitetur, quia si hodie uni confiteatur, crastinâ die alteri, si uterque postea simul occurrat, cur non poterit ab utroque petere Absolutionem? Cur non poterit ab utroque simul absolviri, sicut poterat successivè? Cur non accipiet duplex Sacramentum, & duplēcēm gratiam, sicut si successivè absolvissent? Uterque enim jus habet judicandi, ac si ad ipsum solum recurrisset.

Cùm ergo in tali casu sit duplex dolor, duplex Confessio, duplex Absolutio, nulla est ratio, quare non sit duplex Sacramentum, etiam formaliter, id est, conferens distinctam gratiam; eodem modo ac si diversa peccata pluribus fuisse confessus, & à pluribus simul absolveretur.

Nnn 3 Dispar

165. Præterea si eum ab iisdem diverso tempore confessus

166. quod est sit erit duplex Sacramentum formaliter.